

สารบัญ		หน้า
กิตติกรรมประกาศ		ก
บทคัดย่อภาษาไทย		ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ง
สารบัญตาราง		ท
สารบัญกราฟ		ด
บทที่ 1	บทนำ	
	1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
	1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	1.4 การจัดลำดับเรื่องที่ศึกษา	5
บทที่ 2	ผลงานการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องและระเบียบวิธีการศึกษา	
	2.1 ผลงานการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	2.1.1 ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการจัดเก็บภาษีอากร	6
	2.1.2 ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการคลังท้องถิ่นและเทศบาล	11
	2.2 ระเบียบวิธีการศึกษา	17
	2.2.1 แนวความคิดและกรอบทางทฤษฎี	17
	2.2.1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการคลังเทศบาล	18

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

	2.2.1.2 แนวความคิดในการหาดัชนีความพยายามในการจัดเก็บ ภาษีของประเทศ	25
	2.2.2 กรอบการวิเคราะห์ข้อมูลและสมมติฐาน	26
	2.2.3 ขอบเขตการศึกษา	28
	2.2.4 ข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	2.2.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	30
บทที่ 3	สภาพทั่วไปของจังหวัดและเทศบาลนครเชียงใหม่	
	3.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่	31
	3.2 สภาพทั่วไปของเทศบาลนครเชียงใหม่	34
	3.2.1 อำนาจหน้าที่และองค์การบริหารของเทศบาลนครเชียงใหม่	36
	3.2.2 ลักษณะชุมชน	38
	3.2.3 ประชากร	39
	3.2.4 สภาพเศรษฐกิจ	41
	3.2.5 สถานะการคลังของเทศบาล	41
	3.2.6 เขตเทศบาลนครเชียงใหม่	42
บทที่ 4	การวัดความพยายามในการจัดหารายได้	
	4.1 แบบจำลอง	44
	4.2 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัย	45
	4.2.1 รายได้รวม	47
	4.2.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	48
	4.2.3 ภาษีมำรุงท้องที่	49

	หน้า
4.2.4 ภาษีป้าย	50
4.2.5 อากรฆ่าสัตว์	51
4.2.6 ภาษีการค้า	52
4.2.7 ภาษีสุราและสรรพสามิต	53
4.2.8 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	54
4.2.9 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	55
4.2.10 รายได้หมวดทรัพย์สิน	56
4.2.11 รายได้หมวดสาธารณูปโภค และเทศพาณิชย์	57
4.2.12 รายได้หมวดเบ็ดเตล็ด	58
บทที่ 5 ผลการวิจัย	
5.1 ผลการวัดค่าสมรรถวิสัยในการจัดหารายได้	59
5.1.1 สมรรถวิสัยในการจัดหารายได้รวม	59
5.1.2 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน	61
5.1.3 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีนำร่องท้องที่	63
5.1.4 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีป้าย	65
5.1.5 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บอากรฆ่าสัตว์	66
5.1.6 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีการค้า	67
5.1.7 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีสุราและสรรพสามิต	68
5.1.8 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และ ล้อเลื่อน	70
5.1.9 สมรรถวิสัยในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	71

	หน้า
5.1.10 สมรรถวิสัยในการจัดหารายได้หมวดทรัพย์สิน	72
5.1.11 สมรรถวิสัยในการจัดหารายได้สาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์	74
5.1.12 สมรรถวิสัยในการจัดหารายได้หมวดเบ็ดเตล็ด	75
สรุปผล	76
5.2 ความพยายามในการจัดหารายได้	77
5.2.1 ความพยายามในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน	77
5.2.2 ความพยายามในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่	80
5.2.3 ความพยายามในการจัดเก็บภาษีป้าย	83
5.2.4 ความพยายามในการจัดเก็บอากรฆ่าสัตว์	86
5.2.5 ความพยายามในการจัดเก็บภาษีการค้า	89
5.2.6 ความพยายามในการจัดเก็บภาษีสุราและสรรพสามิต	92
5.2.7 ความพยายามในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	95
5.2.8 ความพยายามในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	98
5.2.9 ความพยายามในการจัดหารายได้หมวดทรัพย์สิน	101
5.2.10 ความพยายามในการจัดหารายได้หมวดสาธารณูปโภค และเทศพาณิชย์	104
5.2.11 ความพยายามในการจัดหารายได้หมวดเบ็ดเตล็ด	107
สรุปผล	110

	หน้า
บทที่ 6 การศึกษาถึงปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมในการจัดการรายได้	
6.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	116
6.2 ภาษีบำรุงท้องที่	119
6.3 ภาษีป้าย	123
6.4 อากรฆ่าสัตว์	126
6.5 ภาษีการค้า	128
6.6 ภาษีสุราและสรรพสามิต	130
6.7 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	130
6.8 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และ โบนัส	131
6.9 รายได้หมวดทรัพย์สิน	133
6.10 รายได้หมวดสาธารณูปโภค และเทศพาณิชย์	134
6.11 รายได้หมวดเบ็ดเตล็ด	135
สรุปผล	136
บทที่ 7 สรุป ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
7.1 สรุปผลการศึกษา	138
7.2 ข้อคิดเห็น	141
7.3 ข้อเสนอแนะ	142
บรรณานุกรม	143

ภาคผนวก ก.	สภาพทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่	
	- สภาพทางด้านกายภาพ	150
	- การผลิต การลงทุน และการบริการ	155
	- สภาพทางสังคม	161
ภาคผนวก ข.	- พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2534	170
	- พระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534	174
	- พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534	177
	- เทศบัญญัติเรื่องการจัดเก็บภาษีอากร และ ค่าธรรมเนียมบางประเภท พ.ศ. 2497	186
ภาคผนวก ค.	- ข้อมูลการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 ประเภท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2532	190
	- ข้อมูลการจัดเก็บรายได้หมวดทรัพย์สิน แยกตามชนิด ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2520-2532	191
	- ข้อมูลการจัดเก็บรายได้หมวดเบ็ดเตล็ด แยกตามชนิด ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2520-2532	192

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

	หน้า
- ข้อมูลจำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2532	193
ภาคผนวก ง. - ราชานามผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2518-2536	194
- ราชานามนายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรีเทศบาล นครเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2520-2536	195
ประวัติผู้เขียน	198

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์ในจังหวัดเชียงใหม่ ตามราคาตลาด จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2520-2532	32
3.2 แสดงความเปลี่ยนแปลง เขตชุมชนเมืองเชียงใหม่	35
3.3 เปรียบเทียบจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวในปีพ.ศ. 2526 และ 2532	40
3.4 ข้อมูลเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	43
5.1 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดการราย ได้รวม	60
5.2 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน	62
5.3 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่	63
5.4 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีป้าย	65
5.5 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บอากรฆ่าสัตว์	66
5.6 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีการค้า	67
5.7 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีสุราและสรรพสามิต	69
5.8 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	70
5.9 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	71
5.10 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดการราย ได้หมวดทรัพย์สิน	73
5.11 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดการราย ได้หมวดสาธารณูปโภค และเทศบาลนิชย์	74

	หน้า
5.12 สมการประมาณค่าสมรรถวิสัยในการจัดการรายได้หมวดเบ็ดเตล็ด	75
5.13 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	78
5.14 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บ ภาษีบำรุงท้องที่ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	81
5.15 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บ ภาษีป้าย ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	84
5.16 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บ อากรฆ่าสัตว์ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	87
5.17 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บ ภาษีการค้า ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	90
5.18 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บ ภาษีสุราและสรรพสามิต ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	93
5.19 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษี และ ค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	96
5.20 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดการรายได้ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	99
5.21 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดการรายได้ หมวดทรัพย์สิน ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	102
5.22 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดการรายได้ หมวดสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	105

	หน้า
5.23 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีความพยายามในการจัดหารายได้ หมวดเบ็ดเตล็ด ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	108
5.24 แสดงค่าสมรรถวิสัย และค่าดัชนีความพยายามในการจัดหารายได้ ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	111

สารบัญกราฟ

กราฟ	หน้า
5.1 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	79
5.2 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีมารุงท้องที่ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	82
5.3 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีป้าย ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	85
5.4 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บอากรฆ่าสัตว์ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	88
5.5 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีการค้า ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	91
5.6 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีสุราและสรรพสามิต ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	94
5.7 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	97
5.8 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดหารายได้ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	100
5.9 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดหารายได้หมวดทรัพย์สิน ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	103

	หน้า
5.10 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดการรายได้หมวดสาธารณูปโภค และเทศพาณิชย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	106
5.11 แสดงค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดการรายได้หมวดเบ็ดเตล็ด ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2532	109